

Nipashe Uk. 5, Tarehe
05/06/2021

Serikali yapiga marufuku usafirishaji wa nguruwe

Na Iddha Mushi, MOROGORO

NGURUWE 12 wamethibitika kufa kutokana na homa ya nguruwe Manispaa ya Morogoro na serikali imepiga marufuku usafirishaji wa wanyama hao na nyama yake kutoka nje ya mko hu.

Aidha, kata tano kati ya 29 za Manispaa ya Morogoro zimethibitika kuathiriwa na ugonjwa hu.

Ofisa Mifugo wa Manispaa ya Morogoro, Dk. Petro Lema, alithibitisha hilo wakati akizungumza na waandishi wa habari kuwa ugonjwa huo hauna madhara kwa binadamu atakekula nyama ya nguruwe aliyeathiriwa.

Alisema walipata taarifa ya kuibuka kwa ugonjwa huo Juni 2 na kuchukua sampuli kuzipeleka maabara ya chuo Kikuu cha Sokoine cha Kilimo (SUA) na kubaini kuwapo kwa vimelea vya ugonjwa huo kwa nguruwe waliokufa katika kata za Kingolwira, Tungi, Kichangani, Boma na Kilakala.

Dk. Lema alisema uchunguzi wa awali wamebaini kuwa ugonjwa huo kutokea mkoani Dodoma na Manispaa ya Morogoro ulianzia kata ya Kingolwira na idara ya mifugo kwa kushirikiana na jeshi la polisi tayari wameshaweka vizuizi katika mpaka wa barabara ya Iringa, Dodoma na Dar es Salaam ili kuzuia wafanyabiashara kuingiza au kutoa wanyama hao.

Alisema wanaokula nyama hiyo kwenye vibanda, mabucha na baa hawaruhusiwi kubeba mabaki kupelekeea mifugo nyumbani ili kuepuka ugonjwa huo kusambaa.

"Tumeendelea kutoa elimu kwa makundi mbalimbali wakiwamo wauzaji wa kitoweo cha nguruwe, wafugaji na wauzaji chakula cha mifugo, ugonjwa huu unasababishwa na kirusi na hautibiki," alisema.

Pia, alisema atakayekiuka masharti atachukulija hatua ikiwamo kutozwa faini ya Sh. 200,000 na watakaobainika kuwa na nyama hiyo bila mihuri, nyama itateketezwa.

NOTISI YA KULIPA DENI NA TANGAZO LA MNADA WA HADHARA

Kampuni ya GADAU AUCTION MART AND COMPANY LTD, MASE INTERNATIONAL LTD na MAK RECOVERIES LTD Kwa idhini tuliyopewa na FINCA MICROFINANCE BANK LTD junatos muda wa siku 14 kwa wadawra walikorodheshe wa kwenye jedwali hapo chini wawe wameleja madeni wanayodalwa na FINCA MICROFINANCE BANK LTD, kinyume na hapo tatalazimka kuuza kwa njia ya mnada wa hadhara mali waizoweka kama dhamana ya mko. Tarehe za kutanya minada zitolewa kwa njia ya vipeperushii na magari ya matangazo kwenye sehemu dhamana zilizo.

S/N	JINA LA MDAWA	AINA YA DHAMANA	MAHALI ILIPO DHAMANA
1	Charles Nyuki Mhoni	Nyumba yenye mifukiano wa mifukiano	Mazengo Mbeza - Manispaa Mbeza
2	Alex Msimingo Buleanga	Nyumba yenye mifukiano wa mifukiano	Kikundi - Buleanga ya Kikundi - Mbeza
3	June M. Mushi	Gari sasa ya Hassan Carrim Na ya uwezo TYHS D.L.C	Morogoro Mbeza
MAK RECOVERIES LTD			
S/N	JINA LA MDAWA	AINA YA DHAMANA	MAHALI ILIPO DHAMANA
4	Godfrey Sanki Mhu	Nyumba yenye mifukiano wa mifukiano	Chanzapera - Tanga Mbeza
5	Salumu Abdellah Bori	Lari sasa ya Del Tractor Multicrop panya namba za useli 8 286 CLS na Tractor Multicrop kenza namba za useli T 157 BRG	Ogaga Msimbazi - Tanga Mbeza
6	Hakime Omar Haiza	Nyumba yenye mifukiano wa mifukiano	Antony Mafukire - Tanga Mbeza
7	Elizabeth Mchome	Nyumba yenye mifukiano wa mifukiano	Mpongo - Dodoma
8	Ruth D. Saseka	Samani za nyumbani	Kura mme John - Mbeza
9	Emmanuel V Ngonda	Nyumba yenye mifukiano wa mifukiano na Makabuhi center panya namba ya useli T 350 ABK	Mesekapanga - Mbeza - Mbeza
10	Fidee A. Mhoga	Nyumba yenye mifukiano wa mifukiano	Mesekapanga - Mbeza
11	Manasur Althuman Mbarak	Nyumba yenye mifukiano wa mifukiano	Mpongo - Mbeza
12	Jamani A. Msimingo	Nyumba yenye mifukiano wa mifukiano	Buhu - Mbeza MURE
13	Cecilia J. Sintale	Samani za baaheera na samani za nyumbani	Mbeza
14	Rehema Hassan Ambonye	Nyumba yenye mifukiano wa mifukiano	Mpongo - Isenzo
15	Burton W. Chomba	Nyumba panya kenza namba 216, Idolo D', Mbeza mbeza	Mbeza - Isenzo
MASE INTERNATIONAL LTD			
S/N	JINA LA MDAWA	AINA YA DHAMANA	MAHALI ILIPO DHAMANA
16	Diana Silvence Kizira	Nyumba yenye mifukiano wa mifukiano	Kikundi - Tanga
17	Thomas Mhoni Mayala	Nyumba panya kenza namba 148, Katai E' Mpongo kuharaka mbeza	Mpongo - Katai Mbeza

MASHARTI YA MNADA

- Ukaguzi unaruhusuwa kuanzia tarehe ya tangazo hili.
- Dhamana itauza kama ilivyo, mahali ilipo.
- Mnunuzi atayoshinda anapewa kulipa 25% ya bei afyofikwa siku ya mnada, na 75% byosalia atalipa ndani ya siku kumi na one (14) toka tarehe ya mnada, kinyume na hapo kiasi kilichotolewa awali hadharudishwa na mnada utarudwa tena.
- Gharama zoole ikiwemo kubadilisha Hati mili (Transfer of ownership), na kumtua mli kwenye nyumba/eneo ilikouza ni la mnunuzi.
- Mnada ulafanyika mahali ambapo dhama zilizo na si vinginevyo.

KWA MAWASILIANO ZAIDI RIKA NAMBA

Mkurugenzi Mtendaji Gadau Auction Mart and Company Limited P.o.box 40855 Dar es Salaam	Na Mkurugenzi Mtendaji, Mack Recoveries Ltd 0715 375475/ 0783224965 0715 35 3650/0783 481 794	Na Mkurugenzi Mtendaji, Mase International Ltd P.O. Box 5797 Mwanza	Na Finca Microfinance Bank Ltd P.O. Box 78783 Namba 076/079/0395, 07547714949
---	---	---	--

Watanzania washauriwa kuongeza ulaji wa nyama

NA MWANDISHI WETU

PAMOJA na kuwa na mifugo mingi, Tanzania ni miongoni mwa nchi ambazo Wananchi wake hawali nyama kwa wingi kama inavyoshauriwa kiafya.

Msajili wa Bodi ya Nyama nchini Dk. Daniel Mushi alisema kuwa takwimu zinaonesha kuwa katika kipindi cha mwaka 2020/2021 Tanzania ilizalisha zaidi ya tani laki saba za nyama ikiwa ni wastani wa kilo 15 kwa kila Mtanzania kwa mwaka.

Dk. Mushi aliongeza kuwa Shirika la Afya Duniani (WHO), limekuwa likishauri kila mtu kula kilo 50 za nyama kwa mwaka, kiasi anbacho kwa Tanzania haijafikia hata kwa nusu.

Aidha, Dk. Mushi ali-bainisha kuwa nyama nyekundu ni muhimu kwa afya ya binadamu, ingawa si nzuri sana kula zaidi ya gramu 70 kwa siku, kuto-kana na kuwa na madini mengi ya chuma.

Akizungumzia changamoto mbalimbali zinzoikabili Bodi ya Nyama Nchini, Dk. Mushi alitaja mionganii mwa changamoto hizo kuwa ni kutokuwa na takwimu sahihi za ulaji wa nyama kwa kuwa bado watu wengi wamekuwa wakichinja mifugo majumbani mwao.

Mawaziri SMZ, Muungano wakubaliana maeneo 8 mifugo

Na Gloria Tesha

WIARA zinazohusika na mifugo katika Serikali ya Muungano na Zanzibar zimepitisha maazimio manane ya ushirikiano katika kuimarisha sekta hiyo ikiwamo kutambua vibali vya pande zote mbili vya kusafirisha mifugo, kuchochea uwekezaji na kuboresha ufugaji.

Katika maazimio hayo, wataalamu wa wizara hizo wamekubaliana kufanya maboresho katika sheria, miongozo na kanuni za mifugo kuongeza kasi ya kuifanya sekta kutoa ajira

nyingi na kufungua fursa zaidi za uingizaji wa vifaranga wazazi kutoka nje ya nchi kwenda Zanzibar.

Akizungumza jana baada ya kukamiliwa kwa kikao cha wataalamu wa wizara hizo, Katibu Mkuu wa Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Sekta ya Mifugo), Profesa Elisante Ole Gabriel, alisema hatua hiyo ni utekelezaji wa maagizo ya Rais Samia Suluhu Hassan wa Tanzania na Dk Hussein Mwinyi wa Zanzibar kuhusu ushirikiano wa sekta zisizo za Muungano.

"Tumekubaliana kurahisisha kutambua vibali vya kusafirisha mifugo kama kimetolewa Zanzibar

kitambulike Bara na cha Bara kitambulike Zanzibar, wasitoe hongo wala rushwa Takukuru wapo kazini. Kuna namna tunaweza kuokoa zaidi ya shilingi bilioni 161.4 kama tukiunganisha nguvu kudhibiti magonjwa kwani asilimia 60 ya magonjwa ya binadamu yanatoka kwa wanyama," alisema Profesa Ole Gabriel.

Maazimio ya ushirikiano ni katika kuanzisha na kuendeleza malisho ya mifugo; katika utasiti wa magonjwa ya mifugo, mbegu bora za mifugo na malisho ya mifugo; kudhibiti uingizaji wa bidhaa,

mazao ya mifugo nchinihususan maziwa na nyama ya kuku; kudhibiti magonjwa yasiyo na mipaka; na kutoa mafunzo ya mifugo.

Mengine ni ushirikiano katika kutoa elimu kwa wafanyakishara, wasafirishaji na wadau wanaohusika kusafirisha bidhaa kati ya Serikali ya Muungano na Zanzibar na kuwajengea

uelewa wa sheria na kanuni za kisekta watumishi wanaofanya kazi katika sekta, uzalishaji wa mifugo hususan kuifanya Zanzibar kituo cha kuzalisha mitamba yan'ombe chotara; na udhibiti wa taaluma na huduma za Veterinari.

Katibu Mkuu, Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo Zanzibar, Maryam Juma Saadalla alisema maazimio hayo yatakelezwaa sambamba na kuhakisha Zanzibar inapata vifaranga wazazi kutoka nchi ziziso na athari za mafua ya ndege na kuwataka wafugaji wa Tanzania Bara kwenda Zanzibar kuwekeza kwani fursa ni kubwa.

Habari Leo Uk. 3, Tarehe
05/06/2021

Uvuvi haramu wadhibitiwa asilimia 80

Na Maweni Kavera

SERIKALI kuitia Wizara ya Mifugo na Uvuvi imedhibiti uvuvi haramu kwa asilimia 80 kwenvye maji baridi yakiwemo mazrwa, mito na mabwawa.

Pia imedhibiti uvuvi haramu kwa asilimia 100 kwenvye maji chumvi hanusas Balari ya Hindi ambako alia kubwa ya uvuvi haramu iliyokuwa Batumika ni ya kutumia milipuko ya baruti.

Hayo yamebaishwa na Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi anayebusika na Uvuvi, Dr. Rashid Tamatamah aliporungumza na Habari Leo kuhusu Siku ya Kimataifa ya Kudhibiti Uvuvi Haramu ambayo huadhimishwa kila mwaka Juri 5 (eo).

Alisema uvuvi haramu ni dhana pana ambayo pamoja na kuhusisha matumizi ya nyavu zizizetuhiwa, pia inahusisha litendo cha mti kuvua bila kuwa na leseni, kutumia cheebo cha uvuvi ambacho hakijasiliwa na utonduaji wa samaki kwenda nje ya nichi.

Ok Tamatamah alisema pamoja na serikali kuzinika kwa kiasi kikubwa kudhibiti uvuvi haramu changamoto ya matumizi ya malokoo, wabu kuvua bila leseni na utonduaji wa samaki kwenda nje ya nichi bado zipo japo kwa kiasi kidogo.

"Kabla ya mwaka 2017 hali likuwa mbaya sana, takini mwaka 2018 Idara kwa kushinkiana na vyombo vingine vya ulimi na usalama, walendesha operesheni mwaka muzima ikawemo Operesheni Sangata Ziwa Victoria na Operesheni Jodari Bahari ya Hindi ambazo zilifanikira kuondoa nyavu haramu, na kwenvye bahari tulikamata meli moja ya uvuvi Mhware ya kutoka Vietnam na walusika walifungwa," alisema Dr. Tamatamah.

Operesheni hiyo ilifanyika kwenvye mazrwa yete na maeneo ambayo ya likuwa na maji ya kawaida na kufanikira kudhibiti uvuvi haramu kwa asilimia 80 kwenvye maji baridi yakiwemo mazrwa, mito na mabwawa na asilimia 100 kwenvye bahari.

Wakati akiwasilisha bunigeni hivi karibuni Mpango na Makadirio ya Mapato na Matumizi ya fedha kwa Wizara yake kwa mwaka 2021/2022, Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki, alisema waruri wadogo huchangia asilimia 95 ya samaki wote wanaoauliwa nichini na asilimia tano iliyotaki huchangia na waruri walubwa.

Habari Leo, Tarehe
05/06/2021

RC ahimiza ufugaji wenye tija

Na Veronica
Mheta, Monduli

MKUU wa Mkoa wa Arusha, John Mongela amewa-taka maofisa mifugo na watendaji wa halmashauri kuhimiza ufugaji bora na wa kisasa huku wakihakikisha majosho yanaongezwa na kushawishi ujenzi wa viwanda vya bidhaa za mifugo kuinua uchumi .

Mongela alielezea haja ya watendaji wa vijiji na kata kuwezeshwa zaidi katika mambo mbalimbali kwani wao ni viungo muhimu vya upatikanaji wa taarifa zitazoiwezesha serikali kupanga mikakati ya maendeleo ya maeneo husika.

Mongela alisema hayo jana wilayani Monduli wakati akizungumza na baadhi ya viongozi wa halmashauri

hiyo katika ziara yake ya ukaguzi wa miradi mbalimbali itakayozinduliwa na Mwenge wa Uhuru kwenye wilaya hiyo.

Alisema siyo lazima wafugaji wakalazimishwa kulima ilhali wamezoea kufuga hivyo ni vema waboreshewe mazingira ya ufugaji sambamba na ujenzi wa viwanda .

Alihimiza kuboresha majosho na masoko ya minada ya wafugaji ili waone manufaa ya kufuga na ndipo elimu ya kilimo itolewe ili wapate chakula

Mkurugenzi wa hal-mashauri ya Wilaya ya Monduli Stephen Ulaya alisema ushauri wa Mkuu wa Mkoa utazingatiwa kwani wilaya hiyo ilikuwa inategemea utalii katika kusanya mapato lakini sasa utalii umeshuka kwa sababu ya ugonjwa wa covid 19.

Habari Leo Uk. 19, Tarehe
05/06/2021

Watanzania washauriwa kuongeza ulaji wa nyama

NA MWANDISHI WETU

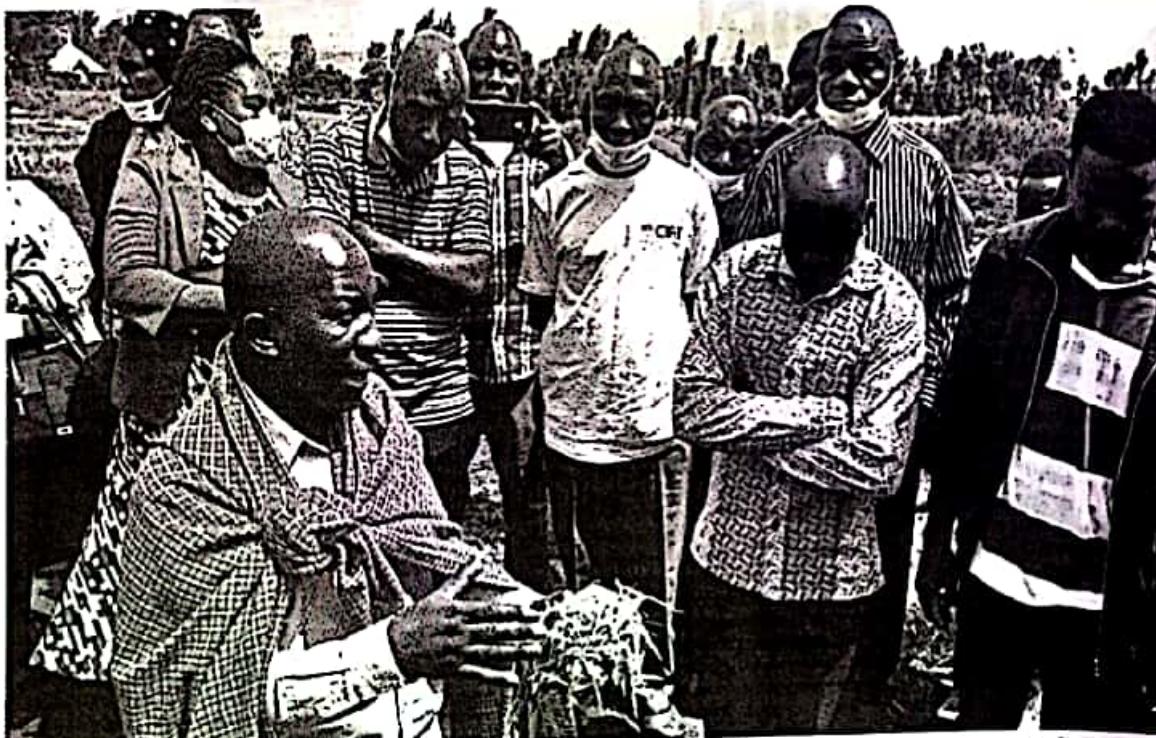
PAMOJA na kuwa na mifugo mingi, Tanzania ni miongoni mwa nchi ambazo Wananchi wake hawali nyama kwa wingi kama inavyoshauriwa kiafya.

Msajili wa Bodi ya Nyama nchini Dk. Daniel Mushi alisema kuwa takwimu zinaonesha kuwa katika kipindi cha mwaka 2020/2021 Tanzania ilizalisha zaidi ya tani laki saba za nyama ikiwa ni wastani wa kilo 15 kwa kila Mtanzania kwa mwaka.

Dk. Mushi aliongeza kuwa Shirika la Afya Duniani (WHO), limekuwa likishauri kila mtu kula kilo 50 za nyama kwa mwaka, kiasi anbacho kwa Tanzania haijafikia hata kwa nusu.

Aidha, Dk. Mushi alibainisha kuwa nyama nyekundu ni muhimu kwa afya ya binadamu, ingawa si nzuri sana kula zaidi ya gramu 70 kwa siku, kutohuna na kuwa na madini mengi ya chuma.

Akizungumzia changamoto mbalimbali zinzoikabilo Bodi ya Nyama Nchini, Dk. Mushi alitaja miongoni mwa changamoto hizo kuwa ni kutokuwa na takwimu sahihi za ulaji wa nyama kwa kuwa bado watu wengi wamekuwa wakichinja mifugo majumbani mwao.

Mkurugenzi wa Utatifi, Mafunzo na Ugani kutoka Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Dk. Angelo Mwilawa akidelea kuhusu malisho ya nyasi zilizominibusi au "Hey" kama yanavyojulikana kitaalam wakati timu ya wafugaji na wazalishaji wa malisho ya mifugo kutoka mikoa ya Njombe, Mbeya, Tanga na Kilimanjaro walipojika kwenye shamba la kikundi cha Alkaff kilichopo kijiji cha Ngarenarobi Wilaya ya Siba mkoani Kilimanjaro jana.

Serikali yawataka wafugaji kujiunga kwenye vyama vya ushirika

NA OMARY MTAMIKE

SERIKALI imewataka wafugaji kote nchini kujiunga na vyama vya ushirika ili waweze kutekeleza shughuli zao za ugani kwa tija.

Hayo yamesemwa leo (03.06.2021) mkoani Kilimanjaro na Mkurugenzi wa Utatifi, Mafunzo na Ugani Dkt. Angelo Mwilawa wakati akihitimisha ziara ya siku 7 ya wafugaji na wazalishaji wa vyakula vya mifugo kutoka mikoa ya Njombe, Mbeya, Tanga na Kilimanjaro.

Dk. Mwilawa amebainisha kuwa kuptia ushirika wafugaji na wazalishaji wa malisho ya mifugo wataweza kupata huduma zao

zote za msingi kwa urahisi ikiwa ni pamoa na pembejeo na zana mbalimbali ambazo wanaweza kuzitumia kwenye shughuli zao za ugani.

"Kwa mfano tumeona wilaya ya Hai kuna ushirika ambao umefanikiwa kununua mashine na kuweka kiwanda cha chakula bora cha mifugo jambo ambalo limewaisaidia wafugaji walipo kwenye ushirika huo kupata chakula cha mifugo yao na tumeona hata uzalishaji wa maziwa kwa wafugaji hao umeongezeka kwa asilimia 20 zaidi tofauti na iliyokuwa hapo awali" Ameongeza Dk. Mwilawa.

Dk. Mwilawa ametoa rai kwa watanzania wenye nia ya kufanya biashara kuchangamka fursa ya biashara ya malisho ya

mifugo kwa sababu mahitaji yake ni makubwa ikilinanishwa na kigraphy kinachohitajika.

Kwa upande wake mmoja wa washiriki wa ziara hiyo kutoka mkoani Njombe, Rahel Mhema amefurahi kuona namna wafugaji na wazalishaji wa malisho walivyowenza habasha mifugo yao na kuongeza kwango cha uzalishaji wa maziwa kuptia malisho yaliyoboresha amepo amewasilitiza kuendelea la tunza mazingira wakati wote wa utekelezaji wa shughuli zao.

Mbali na wafugaji na wazalishaji wa malisho, ziara hiyo pia ihusisha wataalam kutoka Wizara ya Mifugo na Uvuvi na riongeza mbalimbali wa vyama vya ushirika yya wafugaji kutoka kalia maeneo waliyotokea wasiliani hao.

oenda" Amesema Mhema.

Naye Kiongozi wa Shirika la kimatataifa la utatifi wa malisho (CIAT), An Notenbaert amesema kuwa amefurahi kuona namna wafugaji na wazalishaji wa malisho walivyowenza habasha mifugo yao na kuongeza kwango cha uzalishaji wa maziwa kuptia malisho yaliyoboresha amepo amewasilitiza kuendelea la tunza mazingira wakati wote wa utekelezaji wa shughuli zao.

Mbali na wafugaji na wazalishaji wa malisho, ziara hiyo pia ihusisha wataalam kutoka Wizara ya Mifugo na Uvuvi na riongeza mbalimbali wa vyama vya ushirika yya wafugaji kutoka kalia maeneo waliyotokea wasiliani hao.